

A TISZA-TÓ VÍZI VILÁGA

A csípős, tavaszi reggel a nagy víz partján talál bennünket. Ásítózva rendezgetjük holminkat a csónak végében, és némi aggodalommal kérdezzük kísérőnket, Imre bácsit, hogy végig biztonságban leszünk-e mellette. Tapasztalt csónakos emberhez méltó magabiztossággal nyugtat meg... A kikötő vizén lassan haladva nekivágunk hát többórás utunknak, a kelő Nap fényei hosszú árnyékot rajzolnak a part menti fáknak. Az árnyak közt már ekkor is jól kivehető sziluettek tűnnek föl: szárcsák, vöcskök, gémekek és sirályok figyelnek bennünket a csatornán, amint a tó nyíltabb vizei felé haladunk. A kanyargós vízi utakon a kezdeti aggodalmat hamar izgalom, kíváncsiság váltja fel. Hazánk második legnagyobb vízfelülete, ez a mesterségesen létrehozott óriástó rengeteg meglepetést tartogat számunkra!

Eddig csak hírből ismertem e különleges, vadvízes élőhely állatvilágát. Most azonban a csónak elejében ülve nagyon töményen érkeznek az impulzusok. Egy perc leforgása alatt kerül a szemünk elé barna rétihéja, vörös géme, üstökös géme és a mondókából ismert vakvarjú, azaz a bakcsó több példánya is. Mindez nem véletlen: a 157 madárfaj, mely felkeresi látogatásunk helyszínét, kiváló feltételeket talál itt a táplálkozáshoz, 73 faj pedig évről évre sikeresen költ is. És e fajok nagy része védett vagy fokozottan védett státuszban van.

A 70-es évek eleji duzzasztás hatására az áramláskedvelő halfajok állományai ugyan visszaszorultak, ezzel egy időben azonban az állóvízi élőhelyeket előnyben részesítők a korábbi állapotokhoz képest jócskán gyarapodtak: eddig 53 halfaj előfordulása bizonyított a Tisza-tó területéről (közülük számos védett), így az itt élő vidráknak sem lehet oka panaszra a változatos táplálékra vadászva.

A csónakok járta vízi utak mellett, régóta kiszáradt fákon kormoránok pihennek: hasonlóan a többi szárnyas halászhoz, megszokták az emberi jelenlétet, és távcsővel, de akár szabad szemmel is nagyon jól tanulmányozhatók.

A rétisas és a rejtettebb öblökben halászgató fekete gólya már sokkal óvatosabb, de aki kitartóan kémleli távcsővel az eget és a vízből kiálló vastagabb faágakat, jó eséllyel mindkettővel találkozni fog, hi-

LÁTHATATLAN VADÁSZ

A jégmadár hasának színe álca a halakkal szemben, élénk-kék – a csillogó víztükörhöz hasonló – hátoldali tollazata pedig a ragadozók elől rejtje e gyors röptű vadászt (fent)

A RÉTISAS

– hazánk legnagyobb szárnyfesztávolságú madara – a leglenyűgözőbb látvány volt csónaktúránk során (balra)

FIATAL BAKCSÓ

pihenőpózban, egyik lábát felhúzva várja mai reggelijét (jobbra)

szen itt mindkét faj évtizedek óta sikeresen költ. A náddal szegélyezett szigetek mentén a gyors röptű jégmadár bukkan föl, és rengeteg énekesmadár „hangversenyez”, melyek szintén a nádasban táplálkoznak és hoznak világra utódokat. A sulyom által benőtt, iszaposabb vizeken csónakunk néha belassul, így még több időnk marad a zsebongó madársereget csodálni. Szerkők és csérek vágják a vízfelszínt, és pihennek meg a vaskos levelű tündérfátyolon.

A Tiszafüredi Madárrezervátum 35 éve szerepel a Ramsari Egyezmény jegyzékén, melynek célja a vizes élőhelyek megőrzésének elősegítése. A természetvédelmi jogszabályok ennek megfelelően a tó egész területének védeltségét biztosítanak. Ám érdekes módon – talán hazánkban egyedülállóan – ez úgy valósul meg, hogy az ide látogató, természetközeli pihenésre vágyó emberek mégis közelében lehessenek az itt fellelhető természeti értékeknek és

azt kellő mélységben meg is ismerhessék. Vajon hányan ismerjük már testközelből a tündérrózsát, békalencsét, tündérfátyolt, békatutajt? A Tisza-tavi morotvák, nádasok, gyékényesek e csodás növényeket is feltárják nekünk.

A visszafelé vezető úton Imre bácsi elmondja, hogy nemcsak gyalogszerrel vághatunk neki a helyi tanösvényeknek, de jókora biciklitúrát is tehetünk a kiépített kerékpárutakon – még jobban belelátva így a Tisza-szabályozás előtti alföldi vízi világ változatoságába. A Kisköre–Tiszanána–Sarud–Újlőrincfalva–Poroszló–Tiszafüred–Tiszaszőlős–Tiszaderzs–Abádszalók-vonalat követve a tó déli részét

kerülhetjük meg. Kajak- és kenutúrára is indulhatunk, de nyilvánvaló, hogy egy nap alatt csak elenyésző részét kereshetjük föl a látnivalóknak. A bőség zavarát fogad, azt viszont tudjuk, hogy délután biztosan ellátogatunk Európa legnagyobb édesvízi akváriumába, a poroszlói Ökocentrumba, ami a hazánkban található őshonos fajok vízi állatkertje.

A Tisza-tó körül kiépített létesítmények gondoskodnak arról, hogy az itt uralkodó, békakórustól zengő, túskevárbéli hangulat ne csak látvány, de egyszerre jó tanulság is legyen. Nem utolsósorban azért, hogy az itt eltöltött idő egyben a szellem épülését is szolgálja.

Tisza-tó – itthon.hu/tiszato

SZÖVEG ÉS KÉP: MORVAI SZILÁRD

AZ AMÜGY FÉLÉNK VÖRÖS GÉM
a Tisza-tónál meglepően jól túri a csónokban közeledő kíváncsi látogatók társaságát

A RUCAÖRÖM VALÓDI PÁFRÁNYMEZŐT ALKOT,
Aki a vízitúrára magával viszi kistestű kutyáját, vigyázzon, az ebek gyakran ugranak ki a csónakból, az gondolva, hogy valóban mezőn vagyunk!

Még ezt is látni kell!

TISZA-TAVI ÖKOCENTRUM – POROSZLÓ A TERMÉSZET ÉLMÉNYTÁRA

www.ttoc.hu

VÍZI, SZÁRAZFÖLDI TÚRÁK A TISZA-TAVON KÉTÉLTŰ KALAND!

www.tiszatokaland.hu

KALÓZSZIGET KALANDPARK – TISZAFÜRED KIHÍVÁS... TELJESÍTMÉNY... ÉLMÉNY...

www.kalandsziget.hu

TISZA-TAVI TÚRAKÖZPONT HÁLÓZAT MEGTERVEZZÜK KIRÁNDULÁSÁT, KISZÍNEZZÜK ÜDÜLÉSÉT!

www.turakozpont.hu